

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 februarie

Seria I, Anul XVII, Nr. 8 (188), 2009

BISERICA DIN GRADINARI NEGRU

Din sumar:

Mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea pentru Postul Mare, 2009 - pag. 3-4;
Fecioara Maria - model desăvârșit de credință - pag. 9; Vizita pastorală a PSS Virgil
Bercea în comunitățile greco-catolice românești din Italia - pag. 12-13

Comunicat

referitor la problema patrimonială a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică

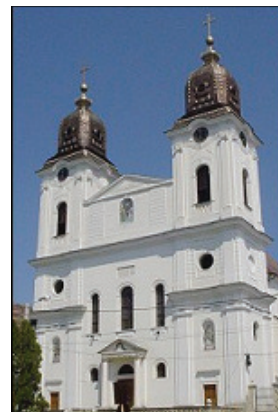
Statul de drept și Constituția României garantează dreptul la proprietate, libertatea religioasă și egalitatea în fața legii. Acestea sunt drepturi fundamentale aflate la baza oricărei societăți democratice. România a devenit una dintre acestea, după decenii de sacrificii, și ne dorim să o dezvoltăm împreună.

Diferențele juridice dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Greco-Catolică nu se rezolvă prin promovarea unilaterală a unui proiect de lege – în acest caz propunerea legislativă nr. 368/2007 – care nesocotește principiile ce guvernează proprietatea în dreptul intern și internațional, care ar îngreuna accesul la justiție și ar scoate dreptul de proprietate, numai pentru anumiți subiecți, de sub reglementarea și protecția legii civile.

Cele două Biserici nu moștenesc un patrimoniu imobiliar comun, fiecare dintre ele fiind titulara unui drept distinct de proprietate.

Biserica Unită este nevoită să se adreseze justiției numai acolo unde Biserica Ortodoxă refuză să restituie lăcașurile de cult către proprietarul de drept. În instanță, Biserica Unită solicită numai recuperarea acelor bunuri care i-au fost confiscate.

De la repunerea sa în drepturi în 1989, Biserica Greco-Catolică a recuperat în instanță 21 lăcașuri de cult din cele 2.588 confiscate în 1948. Deciziile de retrocedare luate de instanțele de judecată naționale, fără a mai fi nevoie să recurgem la jurisdicția Curții Euro-

pene a Drepturilor Omului, sunt semne ale funcționării unei justiții independente spre beneficiul întregii societăți. Acest lucru nu poate reprezenta o sursă de îngrijorare pentru cei ce respectă principiile constituționale ale României democratice.

În cele mai multe cazuri însă, comunitatea greco-catolică a trebuit să constate că, de nouăsprezece ani încoace, a rămas nedreptățită. Nu numai că nu a putut recupera cele mai multe proprietăți, dar i se interzice și posibilitatea de a celebra alternativ în lăcașurile care i-au fost confiscate și sunt în acest moment folosite exclusiv de frații ortodocși. Comisiile de dialog, care ar fi putut rezolva diferențele locale fără a se mai recurge la justiție, nu funcționează din cauza refuzului Bisericii Ortodoxe de a accepta orice fel de retrocedare, chiar și în localitățile unde există două sau mai multe biserici, cea construită de greco-catolici fiind în unele cazuri închisă.

Până în momentul suprimării Bisericii Greco-Catolice în 1948 nu au existat diferențe patrimoniale între Biserica Unită și cea Ortodoxă. Abuzul săvârșit de un regim condamnat solemn de către Statul român, în 2006, ca fiind "ilegitim și criminal", nu poate deveni, mai ales acum, sursă de drept. Dimpotrivă, Statul român are datoria morală și competența de a legifera restituirea proprietăților confiscate Bisericii Greco-Catolice de către regimul comunist. Soluțiile reparatorii trebuie găsite împreună cu Biserica Unită, victima abuzului din 1948, și nu împotriva ei.

Biserica Greco-Catolică rămâne ca întotdeauna deschisă la colaborarea cu Biserica Ortodoxă și cu Statul român pentru a găsi soluțiile reparatorii morale și patrimoniale care se impun. Cele două Biserici sunt chemate să îl mărturisească pe Cristos în fața propriilor credincioși și în fața lumii. Restituirea bisericilor revendicate de Biserica Greco-Catolică nu va face decât să dea mai multă credibilitate mărturiei creștine în societatea contemporană.

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator,

Ioan F. Pop: secretar de redacție.

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, pr. Ioan Erdeli, Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantiș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Alexandru Toma

Str. Borsecului Bl. X16, Ap. 30

Tel: 0259.472.823; 0741.933.193

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

**Biroul de presă
al Arhiepiscopiei Majore**

Mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea pentru Postul Mare 2009

„După ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, în cele din urmă i s-a făcut foame” (Mt 4,2)

Iubiți frați și surori!

La începutul Postului Mare, care constituie un drum de cel mai intens antrenament spiritual, Liturgia ne propune trei practici de pocăință foarte dragi tradiției biblice și creștine - rugăciunea, pomana, postul - pentru a ne dispune să celebrăm mai bine Paștele și să trăim astfel experiența puterii lui Dumnezeu care, cum vom asculta în privegherea pascală: „Alungă nelegiuirile, spală orice vină, celor căzuți în păcat le redă nevinovăția și celor întristați bucuria. Stinge dușmăniile, aduce înțelegerea, frânge silnicia” (Vestirea solemnă a Învierii). În mesajul meu obișnuit de Postul Mare, aș vrea să mă opresc anul acesta să reflectăm în special asupra valorii și sensului postului. De fapt, Postul Mare readuce în minte cele 40 de zile de post trăite de Domnul în pustiu înainte de a întreprinde misiunea sa publică. Citim în Evanghelie: „Isus a fost condus de Spiritul în deșert ca să fie ispitit de diavol. După ce a postit 40 de zile și 40 de nopți, în cele din urmă i s-a făcut foame” (Mt 4,1-2). Asemenea lui Moise înainte de a primi tablele legii (cf. Ex 34,28), asemenea lui Ilie înainte de a-l întâlni pe Domnul pe muntele Horeb (cf. 1Rg 19,8), la fel și Isus, rugându-se și postind, s-a pregătit de misiunea sa, al cărei început a fost o ciocnire dură cu ispititorul.

Putem să ne întrebăm ce valoare și ce sens are pentru noi creștinii privarea de ceva care ar fi în sine bun și util pentru întreținerea noastră. Sfintele Scripturi și toată tradiția creștină învață că postul este de mare

ajutor pentru evitarea păcatului și a tot ceea ce duce la el. De aceea în istoria mântuirii revine de mai multe ori invitația la a posti. Deja în primele pagini ale Sfintei Scripturi, Domnul poruncește omului să se abțină de la a mânca din pomul oprit: „Din toți pomii din rai poți să mănânci, iar din pomul cunoștinței binelui și a răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit” (Gen 2,16-17). Comentând porunca divină, sfântul Vasile afirmă că „postul a fost orânduit în paradis” și „prima poruncă în acest sens a fost dată lui Adam”. Și de aceea conchide: „Acel să nu mănânce este, deci, legea postului și a abstenenței” (cf. Sermo de jejunio: PG 31, 163,98). Deoarece toți suntem împovărați de păcat și de urmările sale, postul ne este oferit ca un mijloc pentru a restabili prietenia cu Domnul. Așa a făcut Esdra înainte de călătoria de întoarcere din exil în țara făgăduinței, invitând poporul reunit să postească „pentru ca să ne smerim - a spus - înaintea feței Dumnezeului nostru” (Esd 8,21). Atotputernicul le-a ascultat rugăciunea și le-a asigurat favoarea și ocrotirea sa. La fel au făcut locuitorii din Ninive care, atenți la chemarea lui Iona la pocăință, au proclamat, ca dovadă a sincerității lor, un post spunând: „Cine știe dacă lui Dumnezeu o să-i pară rău și se va îndura și se va întoarce de la aprinderea mâniei sale și astfel noi nu vom pieri” (Iona, 3,9). În Noul Testament, Isus pune în lumină rațiunea profundă a postului, stigmatizând atitudinea fariseilor, care respectau cu scrupulozitate prescrierile impuse de Lege, dar inima lor era departe de Dumnezeu. Adevăratul post, repetă și în altă parte divinul Învățător, este mai degrabă împlinirea voinței Tatălui ceresc, care „vede în ascuns și te va răsplăti” (Mt 6,18). El însuși dă exemplul răspunzând Satanei, la capătul celor 40 de zile petrecute în pustiu, că: „Nu numai cu pâine va trăi omul, ci și cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu” (Mt 4,4). Adevăratul post are, deci, ca scop a mânca „adevărata mâncare”, care înseamnă a face voia Tatălui (cf. In 4,34). Iar dacă Adam nu a ascultat de porunca Domnului „să nu mănânce din pomul cunoștinței binelui și a răului”, prin post credinciosul înțelege să se supună cu umilință lui Dumnezeu, încrezându-se în bunătatea și îndurarea sa.

Găsim practica postului foarte prezentă în prima comunitate creștină (cf. Fap 13,3; 14,22; 27,21; 2Cor 6,5). Dar și Părinții Bisericii vorbesc despre puterea postului, capabilă să țină în frâu păcatul, să reprime dorințele intense ale „vechiului Adam”, și să deschidă în inima celui credincios drumul spre Dumnezeu. Postul

(continuare în pag. 4)

(urmare din pag. 3)

este apoi o practică frecventă și recomandată de sfinții din orice epocă. Scrie sfântul Petru Crisologul: „Postul este sufletul rugăciunii iar milostenia viața postului, de aceea, cine se roagă să postească. Cine postește să aibă milă. Cine, cerând, dorește să fie ascultat, să-l asculte pe cel care îi cere. Își deschide spre el inima lui Dumnezeu, cine nu o închide pe a sa celui care îl roagă cu stăruință” (Sermo 43: PL 52, 320.332 - Est namque orationis anima jejunium; jejunii vuta misericordia est... Ergo, qui orat jejunet; qui jejunat misereatur: audiat petentem, qui petens optat audiri; auditum Dei aperit sibi, qui suum supplicanti non claudit auditum).

În zilele noastre, practica postului pare să fi pierdut puțin din valoarea sa spirituală și să fi căpătat mai degrabă, într-o cultură marcată de căutarea bunăstării materiale, valoarea unei măsuri terapeutice pentru îngrijirea propriului corp. A posti ajută desigur la bunăstarea fizică, dar pentru credincioși este în primul rând o „terapie” pentru îngrijirea a tot ceea ce îi împiedică să se conformeze voinței lui Dumnezeu. În constituția apostolică Poenitemini din 1966, servitorul lui Dumnezeu, Paul al VI-lea atrăgea atenția asupra necesității de a situa postul în contextul chemării fiecărui creștin la „a nu mai trăi pentru sine, ci pentru acela care l-a iubit și s-a dat pe sine pentru el, dar...și la a trăi pentru frați (cf. cap. I). Postul Mare ar putea fi o ocazie prielnică pentru a relua normele conținute în constituția apostolică citată, valorizând semnificația autentică și perenă a celei străvechi practici de pocăință, care poate să ne ajute la mortificarea egoismului și la deschiderea inimii spre iubirea lui Dumnezeu și a aproapelui, cea dintâi și cea mai mare poruncă din noua Lege și rezumatul întregii Evanghelii (cf. Mt 22,34-40).

Practica fidelă a postului contribuie de asemenea la a da unitate persoanei, trup și suflet, ajutând-o să evite păcatul și să crească în intimitate cu Domnul. Sfântul Augustin, care cunoștea bine propriile înclinații negative și le definea drept „nod răsucit și încurcat” (Confesiuni, II, 10.18), în tratatul său Utilitatea postului, scria: „Îmi provoc desigur un mare chin, dar pentru ca el să mă ierte; mă pedepsesc singur, pentru ca el să mă ajute să fiu plăcut în ochii săi și să ajung să gust bunătața sa” (Sermo 400, 3,3: PL 40, 708). A ne lipsi de mâncarea materială care hrănește trupul, înlesnește o dispoziție lăuntrică de a-l asculta pe Cristos și de a ne hrăni din cuvântul său de mântuire. Prin post și rugăciune îi permitem lui să vină să potolească foamea mai profundă pe care o simțim înlăuntrul nostru: foamea și setea de Dumnezeu.

În același timp, postul ne ajută să devenim conștienți de situația în care trăiesc atâția frați ai noștri. În Scrisoarea întâi a sfântului Ioan, autorul atrage atenția: „Dacă cineva are bogățiile lumii și-l vede pe fratele său, care este în nevoie, și își închide inima față de el, cum poate să rămână în acela iubirea lui Dumnezeu?” (1In

3,17). A posti de bună voie ne ajută să cultivăm stilul bunului samaritean, care se apleacă și vine în ajutorul fratelui în suferință (cf. enciclica *Deus caritas est*, 15). Alegând în mod liber să ne lipsim de ceva pentru a-i ajuta pe alții, arătăm concret că aproapele în dificultate nu ne este străin. Tocmai pentru a menține vie această atitudine de primire și de atenție față de frați, încurajez parohiile și orice altă comunitate să intensifice în Postul Mare practica postului personal și comunitar, cultivând deopotrivă ascultarea cuvântului lui Dumnezeu, rugăciunea și pomana. Acesta a fost, încă de la început, stilul comunității creștine, în care se făceau colecte speciale (cf. 2Cor 8,9; Rom 15,25-27), iar credincioșii erau invitați să dea săracilor atât cât, datorită postului, fusese pus de o parte (cf. Didascalia Ap., V, 20,18). Și astăzi atare practică trebuie redescoperită și încurajată, mai ales în timpul liturgic al Postului Mare.

Din cele spuse reiese cu mare claritate că postul reprezintă o practică ascetică importantă, o armă spirituală pentru a lupta împotriva oricărei eventuale alipiri dezordonate față de noi înșine. Lipsirea voluntară de plăcerea mâncării și a altor bunuri materiale ajută ucenicul lui Cristos să controleze dorințele naturii slăbite de vina originară, ale cărei efecte negative cuprind întreaga personalitate umană. În mod oportun un vechi imn liturgic de Postul Mare îndeamnă: „Utamur ergo parcius, / verbis, cibis et potibus, / somno, ioci et arcitius / perstemus in custodia - Să ne folosim în mod mai sobru de cuvinte, mâncăruri, băuturi, de somn și jocuri, și să stăm vigilenți cu mai mare atenție”.

Dragi frați și surori, dacă ne gândim bine, scopul ultim al postului este acela de a-l ajuta pe fiecare dintre noi să se dăruiască total lui Dumnezeu, cum a scris slujitorul lui Dumnezeu, Ioan Paul al II-lea (cf. enciclica *Veritatis splendor*, 21). De aceea, Postul Mare să fie valorizat în fiecare familie și în fiecare comunitate creștină pentru a îndepărta tot ceea ce distrage spiritul și pentru a intensifica ceea ce hrănește sufletul deschizându-l spre iubirea de Dumnezeu și de aproapele. Mă gândesc în special la o mai mare stăruință în rugăciune, la lecția divină, la recurgerea la sacramentul reconcilierii și la participarea activă la Euharistie, mai ales la sfânta Liturghie duminicală. Cu această dispoziție interioară să intrăm în climatul de pocăință al Postului Mare. Să ne însoțească Sfânta Fecioară Maria, *causa nostrae laetitiae* - pricina bucuriei noastre, și să ne sprijine în efortul de a ne elibera inima de sclavia păcatului pentru a o face să devină din ce în ce mai mult „chivot viu al lui Dumnezeu”. Cu această urare, în timp ce asigur cu rugăciunea mea ca fiecare credincios și fiecare comunitate bisericească să parcurgă un rodnic itinerar de Postul Mare, împart din inimă tuturor binecuvântarea apostolică.

Vatican, 11 decembrie 2008

www.catholica.ro

Protestul Ierarhiei BRU față de proiectul legislativ 368/2007

Luând act de inițiativa legislativă nr. 368/2007 “Privind regimul juridic al bunurilor imobiliare, aparținând cultelor religioase ortodox și greco-catolic din România” inițiat de domnii deputați Buda Daniel, Oltean Ioan și Zegrean Augustin în anul 2007,

Preafericirea Sa Lucian Mureșan, Arhiepiscopul Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, - după consultarea tuturor Episcopilor Greco-Catolici din Romania reuniți la Blaj, marți 27 ianuarie 2009 -, s-a adresat prin scrisoarea Sinodului Episcopilor nr. 6/28.01.2009, Președintelui României, Domnul Traian Băsescu, și Prim-Ministrului, Domnul Emil Boc.

În cadrul scrisorii, PF Lucian își exprimă îngrijorarea față de promovarea unui astfel de proiect care aduce grave prejudicii morale și materiale Bisericii Greco-Catolice din Romania și încalcă drepturile fundamentale ale credincioșilor greco-catolici, solicitând în consecință retragerea lui.

Preafericirea Sa a subliniat, de asemenea, ca Statul Roman, care e succesorul statului comunist, are obligația morală să restituie Bisericii tot ceea ce i-a confiscat în 1948.

**Biroul de presă al
Mitropoliei de Alba-Iulia și Făgăraș**

Scrisoare către Președintele și Prim-Ministrul României

Către

**Domnul Traian Băsescu, Președintele României,
Domnul Emil Boc, Prim Ministru al României,
Domnule Președinte,
Domnule Prim Ministru,**

Pe ordinea de zi a lucrărilor Comisie juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților din zilele de 27-29 ianuarie 2009, se află înregistrat la punctul 6 “Proiectul de lege 368/2007 Privind regimul juridic al bunurilor imobiliare, aparținând cultelor religioase ortodox și greco-catolic din România” inițiat de domnii deputați Buda Daniel, Oltean Ioan și Zegrean Augustin în anul 2007.

Ne exprimăm pe această cale consternarea pentru faptul că în anul 2009 se pune încă în discuție un astfel de proiect de lege, prin care de fapt se urmărește o nouă desființare a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, de către Statul Român.

Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, a fost prin secole altar, școală și tribună de unde s-au cerut drepturile pentru toți românii, iar în perioada comunistă a avut curajul să ia apărarea credinței cu orice preț. Astăzi, într-o Europă unită, alături de alte culte

din România are drept la liberă existență și la tratament egal din partea Statului Român. De aceea solicităm retragerea acestui proiect de lege, care aduce prejudicii morale și materiale Bisericii noastre, și încalcă drepturile constituționale ale credincioșilor greco-catolici.

Statul Român, care este succesorul statului comunist din 1948, are obligația morală să restituie Bisericii tot ceea ce i-a confiscat. Nu cerem decât ceea ce ne aparține de drept în conformitate cu prevederile Constituției României și cu legile internaționale.

Ne rezervăm dreptul de a recurge la toate mijloacele legale interne și internaționale pentru a apăra Instituția Bisericii și drepturile sale inalienabile.

Convinși că dreptatea aparține lui Dumnezeu și că Spiritul Său îi va povățui cu prisosință pe cei care ne conduc destinele pe acest pământ, Vă împărtășim arhierească binecuvântare, asigurându-Vă în același timp de sincerele noastre rugăciuni.

**† LUCIAN
Arhiepiscop Major**

**Notar al Sinodului Episcopilor
Pr. William A. Bleiziffer**

Contestarea proiectului fără rezolvarea diferendului

- Litigiul patrimonial dintre ortodocși și greco-catolici -

Atât rapoartele transmise de către eparhiile din Transilvania în vederea întocmirii Raportului general de activitate pentru anul 2008, cât și numeroase adrese primite la Patriarhia Română din partea unor unități de cult subordonate din aceeași zonă a țării, semnalează o situație îngrijorătoare privind recuperarea în instanță de către Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică) a locașurilor de cult, a caselor parohiale și a cimetirelor aparținând ortodocșilor.

În prezent, în zonele în care au existat comunități greco-catolice, respectivul cult a declanșat un număr de 106 litigii aflate în diferite faze procesuale (spre exemplu, numai în județul Bihor au fost introduse, începând cu anul 2005, 26 de acțiuni împotriva unor unități de cult ortodoxe).

Majoritatea zdrobitoare a acestora sunt acțiuni introduse după intrarea în vigoare a Ordonanței de

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

Guvern nr. 64/2004 pentru completarea art. 3 din Decretul-lege nr. 126/1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică), aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2005. Acest act normativ prevede - în mod explicit - posibilitatea revendicării în instanță a fostelor proprietăți greco-catolice, deși majoritatea covârșitoare a credincioșilor greco-catolici au devenit și au rămas, între timp, ortodocși.

La cele 106 litigii aflate în curs de judecată, despre care semnalele sunt deosebit de îngrijorătoare, se adăuga 29 de hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în defavoarea Bisericii Ortodoxe Române, multe dintre acestea fiind pronunțate după anul 2004. În foarte puține cazuri a fost dat câștig de cauză unităților de cult ortodoxe.

Întrucât întreaga populație ortodoxă din România a perceput ca o mare nedreptate această situație, au fost promovate, de-a lungul timpului, mai multe inițiative legislative care vizau împărțirea fostului patrimoniu greco-catolic în funcție de numărul credincioșilor

ortodocși și greco-catolici. Ultima dintre acestea a fost proiectul de lege nr. 368/2007 (aflat în dezbatere la Camera Deputaților), cel mai elaborat, care prevedea inclusiv despăgubirea unităților de cult greco-catolice de către Statul Român.

Acest proiect a fost atacat de către Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică), întrucât aprecia că îi este defavorabil, dar contestarea lui nu constituie o soluție de rezolvare a litigiului patrimonial dintre ortodocși și greco-catolici din România, care sunt moștenitorii unui patrimoniu comun de peste trei secole. Până în anul 1700, patrimoniul în dispută a fost în întregime ortodox.

În calitatea lor de culte recunoscute legal în România, Biserica Ortodoxă Română și Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică) trebuie să aibă sprijinul Statului în rezolvarea acestei probleme.

Biroul de presă al Patriarhiei Române

www.basilica.ro

Protest

Împotriva proiectului legislativ nr. 368/2007 depus de către deputații PD-L:

Buda Daniel, Oltean Ioan și Zegrean Austin

Spre știință

Domnului Președinte al României **Traian Băsescu**

Domnului Prim-Ministru al Guvernului **Emil Boc**

Domnului **Mircea Geoană**, Președintele Senatului

Doamnei **Roberta Anastase**, Președinta Camerei Deputaților

Comisiei juridice, de disciplină și imunități

Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților

Comisiei pentru politica externă a României

Grupului parlamentar PD-L

Grupului parlamentar PSD+PC

Grupului parlamentar PNL-Grupului parlamentar UDMR

Grupului parlamentar al minorităților naționale

Stimați Domni și Doamne,

Ne exprimăm protestul vehement față de Proiectul Legislativ nr. 368/2007 privind regimul juridic al bunurilor imobile aparținând cultelor greco-catolic și ortodox din România, care reia anterioarele prevederi anticonstituționale cuprinse în Legea nr. 177/1948 și Decretul-Lege 358/1948 ale regimului comunist de tristă amintire, acte abrogate prin efectul Decretului-lege nr. 9/1989 al CPUN,

Cerând stăruitor Onor Organelor abilitate respingerea proiectului de lege nr. 368/2007, respins de Senatul României anterior.

Susmenționatul proiect de lege nr. 368/2007 în contradicție cu prevederile cuprinse în art. 6 propune organului legislativ adoptarea unei legi care ar avea efectul de a interzice retrocedarea lăcașurilor de cult, a

caselor parohiale precum și a fostelor proprietăți funciare aparținând Bisericii Greco Catolice Române Unită cu Roma deținute în prezent de Biserica Ortodoxă, preconizând punerea în posesia directă a acestor imobile Bisericii Ortodoxe Române, invocându-se principiul majorității.

Văzând noi dispozițiile cuprinse în:

- art. 2 din Decretul Lege nr. 126/1990 al Fostului CPUN prin care s-a prevăzut cităm textual: „bunurile preluate de către stat prin efectul decretului nr. 358/1948 se restituie în starea lor actuală Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică)”.

- art. 480 din C.Civil care statuează că proprietatea este un drept absolut ce conferă titularului dreptul de a se bucura și dispune de un lucru în mod exclusiv și absolut conform legii.

- art. 481 din C.Civ. conform căruia proprietarul nu poate fi obligat a-și preda proprietatea sa exceptând cauzele de utilitate publică, după o dreaptă prealabilă și deplină despăgubire.

- art. 485 din C.Civ. conform căruia posesorul de bună credință este îndrituit a-și însuși fructele bunului posedat

- art. 44 din Constituția României care garantează conținutul și limitele dreptului de proprietate prin lege indiferent de titular, interzice exproprierea cu excepția cauzei de utilitate publică prevăzută de lege după o dreaptă și prealabilă despăgubire, interzice naționalizarea bunurilor pe baza apartenenței religioase

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

sau de altă natură discriminatorie a titularilor, interzice confiscarea averii legal dobândite,

- Considerând că interzicerea prin proiectul de lege susmenționat se disimulează obligația statului român de restituire a imobilelor ce au constituit proprietatea noastră de care am fost deposedați prin efectele decretelor abuzive nr. 358/1948 și 177/1948 readucând în vigoare aceste acte normative abrogate.

Văzând art. 1 din Protocolul nr. 1 al CONVENȚIEI EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI RATIFICATĂ DE ROMÂNIA PRIN LEGEA NR 30/1994 conform căruia cităm: „Art. 1 Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de condițiile generale ale dreptului internațional.”

Constatând că art. 20 alin. 2 din Constituția României prevede ca în cazul în care „există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte și legile interne, au prioritate reglementările internaționale...”

Văzând că în conformitate cu art. 29 alin. 5 din Constituția României se garantează autonomia cultelor religioase față de stat, acestea bucurându-se de sprijinul statului.

Constatăm că în conformitate cu prevederile art. 16 alin 1 din Constituția României este garantată egalitatea în fața legii și autoritățile publice fără privilegii și discriminări.

Întrucât prin proiectul de lege împotriva căru-

ia protestăm este amenințată însăși existența Bisericii noastre Greco-Catolice și se amplifică divergențele acute de interese existente în Transilvania între Biserica Greco-Catolică și Biserica Ortodoxă

CEREM CU FERMITATE REFUZUL PROMULGĂRII proiectului de lege contestat, întrucât acesta preconizează elaborarea unui act normativ ca fiind neconstituțional și discriminator, contravenind grav legislației democratice a țării noastre în materie, tratatelor internaționale în materie la care România este parte, drepturilor fundamentale ale omului și interesele comunității greco-catolice din România.

Ne exprimăm speranța că înaltele organe abilitate ale conducerii țării vor refuza elaborarea unei legi care contravine flagrant drepturilor fundamentale ale omului și implicit a cultului greco-catolic din România.

Împărtășim pe deplin protestul exprimat în legătură cu contestatul proiect legislativ de către Preafericirea Sa LUCIAN Arhiepiscopul Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

Drept pentru care semnăm prezentul protest, el reprezentând voința noastră unanimă și a credincioșilor din cadrul Protopiatului Greco-Catolic Tg-Mureș.

Semnează:

Av. Albert Eugenia, Av. Albert Consuella,
Av. Sala Antonella, Av. Solomon Doina,
Av. Moldovan Nicolae, Av. Rozsa Mihai,
Av. Rozsa Jana Rosemarie, Av. Rozsa Alina,
Av. Harsan Tiberiu Horea, Av. Gherman Iacob

Comunicat

Asociația Generală a Românilor Uniți, Greco-Catolici (AGRU), Eparhia de Oradea, își exprimă protestul față de aberantul și neconstituționalul proiect legislativ nr. 368/2007, “privind regimul juridic al bunurilor imobiliare aparținând cultelor greco-catolic și ortodox din România”, proiect ce reiterează vechile practici antidemocratice din regimul totalitar.

Ne manifestăm, totodată, consternarea și surprinderea în fața unor noi încercări de a reduce la tăcere una din instituțiile ecleziastice cu rol fundamental în conturarea istorică și culturală a României de astăzi, e vorba de Biserica Unită cu Roma, Greco-Catolică. Am sperat că, o dată cu intrarea în Uniunea Europeană, asemenea practici o să fie stopate, că dialogul cu Statul și cu creștinii ortodocși o să capete noi deschideri democratice și creștinești. În fapt, constatăm cu stupefacție că unele persoane și instituții de stat caută în continuare să sfideze legea, să declanșeze noi tensiuni între cultele existente. Mai exact, se încearcă pentru a doua oară desființarea Bisericii Greco-Catolice, arătându-se că între cei care au votat funestul decret 358/1948 și cei de acum nu există aproape nici o diferență. Totuși, trebuie

precizat că fostul Guvern, Senatul și alte organisme de stat au respins ca fiind inacceptabil un asemenea proiect legislativ.

Atragem atenția că nu este posibil ca, într-un stat de drept, patrimoniul unei instituții bisericești să fie acordat alteia pe bază de majoritate (astăzi, în unele locuri, ortodoxă, în trecut greco-catolică) și nu, cum este profund constituțional și legal, pe bază juridică de proprietate și drepturi patrimoniale. Credem că, de asemenea, nici comunitatea ortodoxă nu ar trebui să rămână pasibilă la această nedreptate care, pe moment pare că este un dar pentru ea, numai că este un dar otrăvit.

Ca atare, solicităm expres retragerea din comisiile Camerei Deputaților a acestui proiect de lege, respingerea votării lui, apelând la înțelepciunea și buna credință a celor care pot face acest lucru, pentru a nu mai crea o tensiune inutilă în spațiul transilvan.

AGRU eparhial Oradea este total solidară cu toate demersurile întreprinse de ierarhia Bisericii Greco-Catolice, atât pe plan național, cât și prin organismele internaționale, pentru a stopa acest proiect de lege.

AGRU, Eparhia de Oradea

Ioan F. POP

Narcis și căderea din paradis

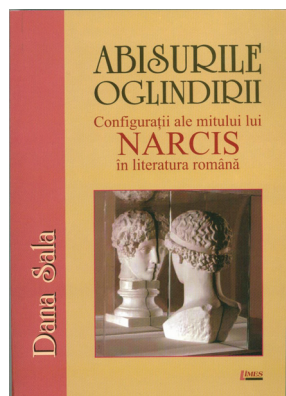
Prima întrebare pe care o suscită lectura cărții *Abisurile ogîndirii*. Configurații ale mitului lui Narcis în literatura română (Cluj, Editura Limes, 2007) de Dana Sala, este legată de ceea ce nu se vede în mitul lui Narcis, de partea invizibilă, de dincolo de reflectare, regășibilă însă în labirinturile ființei. Așadar, de ce ființa, pentru a se cunoaște pe sine, pentru a se vedea, are nevoie de o raportare la altceva, la celălalt? De ce ființa nu poate fi deplină prin ea însăși? Desigur, mitologia greacă încearcă, prin Narcis (autoarea ne trimite masiv la acest mit), să dea un răspuns la imperativul raportării la alteritate.

În ordinea fundamentală a lucrurilor, noi știm că și mitul acesta al reflectării în alteritate sau al căderii în această nevoie de reflectare își are originea în căderea adamică. Căzând din paradis, omul are nevoie, pentru a se regăsi pe sine, de celălalt. Aceasta este marea cădere, care desigur fundamentează o serie de mari teme filosofice, estetice, ficționale ș.a. Narcis nu putea vedea în paradis, după cum a înțrevăzut Gide în *Tratatul despre Narcis*. Un Narcis în paradis n-ar avea ce căuta. Marea cădere se întâmplă și, din acest moment, omul, nemaiputând fi prin el însuși, se raportează mereu la alteritate, pentru a se raporta finalmente la marea alteritate care este Dumnezeu și pe care, datorită căderii, am pierdut-o: „Narcis-Adam este spectatorul absolut și unic a ceea ce se joacă pentru el, al lumii care există fiindcă îi ocupă orizontul vederii, dar nu este stăpân pe deplin, fiindcă nu se vede (...). Există aici un paradox: Narcis vrea să ajungă la armonia originară găsindu-se, dar asta înseamnă că edenul se pierde pe sine ca Eden, de acum încolo va avea substanța nostalgiei și nu va mai fi natură eternă, ci reprezentare și latență, totodată. Tocmai această latență îl va înrudi cu poezia (...). Dacă paradisul păstrează o anumită recunoaștere a frumuseții eterne, infernul ogîndirii este de a nu se putea găsi. Așadar, nu se poate păstra paradisul ca atare, ci se pot păstra doar forme ale reprezentării sale, mai mult sau mai puțin împărțite din el.” (p. 7-8). Răspunsul pe care îl dă mitologia greacă prin Narcis nevoii de alteritate a ființei este unul parțial, pentru că aici nu există răspunsuri complete. Utilizând noțiuni vehiculate de mai multe discipline (mitocritica, istoria ideilor, filosofia, estetica, psihanaliza, analiza textelor, teoria literaturii) autoarea cărții de față dă o viziune proprie asupra acestui abis existent la mai multe nivele, pe care îl presupune ogîndirea. Se ajunge la o inevitabilă destructurare și realcătuire a temeiului unor concepte, precum identitate, subiect, eu, așa cum sunt ele implicate în procesul ogîndirii, în relație cu mitul lui Narcis. Verbele a fuziona și a coincide

au un rol important referitor la conturarea destinului lui Narcis. Există un punct de incidență, totodată de comunicare și de trecere între cele două lumi, cea a inteligibilului și cea a eului. Acest punct de incidență este privirea. Exegeza Danei Sala, pe care nu mă sfiesc s-o numesc excelentă, vizează reflectarea în alteritate și, mai ales, în substanța cuvântului. Sigur, la o primă vedere am putea considera imaginea ca

cea mai adecvată expresie a reflectării. Ei bine, nu imaginea este întotdeauna cea mai bună reflectare a ființei umane, ci cuvântul. Fundamentul ontologic al reflectării în celălalt este logosul: La început a fost Cuvântul. Când noi am căzut, căderea a însemnat și căderea din cuvânt în altceva, căderea din cuvânt în faptă, căderea din cuvânt în cuvinte. După ce Dana Sala face un fel de incursiune filosofică cu un aparat critic bine consolidat, începând de la Platon și trecând prin Levinas, cu detectabile ecouri heideggeriene, ea se oprește la cea mai bună formă de reflectare a eului, care este cuvântul, și nu orice cuvânt, ci cuvântul de tip poetic. Pe urmele lui Hölderlin, știm că omul locuiește poetic lumea. Așadar, pe bună dreptate, pentru o radiografiere a mitului lui Narcis, autoarea pornește de la fundamentul reflectării celuilalt, care se face prin cuvântul de tip poetic. De la privirea în care fiecare se caută pe sine, negăsindu-se, pentru că unul din paradoxurile acestei priviri este ca niciodată să nu-și întâlnească propriul chip. „Privirea poetului, la fel ca privirea lui Narcis, se scaldă în ceva mai adânc decât pura reprezentare. Este însuflețirea a două tipuri de ogîndire: ogîndirea în moarte, respectiv ogîndirea în frumusețe. Specularitatea spontană, involuntară, ca a obiectelor care își lasă umbrele pe suprafețele lucioase, nu ține de aceste două tipuri de reflectare. Pentru poet, ca și pentru Narcis, propriul abis poate fi mai fascinant decât al morții. Captivitatea în el înseamnă coborârea mai tare în sine. Apa aduce dinspre abisurile ei o ambiguitate necesară. Neastâmpărul acvatic creează o curgere diferită a duratei. De aceea Narcis își poate percepe reflexia ca pe o altă persoană total diferită, dublul său este înscris într-o altă durată, într-o altă trecere.” (p. 9). După această parte teoretică, cartea are ca obiect decuparea elementelor și semnificațiilor mitului lui Narcis în poezia românească, în funcție de cele două tipuri de ogîndire: în moarte (adică dincolo de suprafață, în ființă) și în frumusețe (la suprafața acvaticului, înțeles ca separație, prin urmare însemnând și crearea dublului ca obiect estetic) și de premisele celor trei momente-cheie din destinul narcisic: căderea sub incidența erosului, trecerea prin ogîndă, autoextincția. Așadar, în poezia lui Eminescu există un narcisism difuz, de natură celestă, „fiindcă ogînda, în loc să scindeze, conferă unitate, astfel încât cosmosul nu e întreg fără ogînda acvatică, o epifanie a armoniei universului pătruns de sine însuși” (p. 209). Pentru Macedonski, scriitorul care tinde să încorporeze himericul, erosul e elementul privilegiat, corespunzând autofiliei din mitul lui Narcis. Momentul ogîndirii este reprezentat de opera lui Ion Barbu, lipsind autofilia și autoextincția. Alte legi speculare guvernează acest univers, care poate construi o reflectare, refăcând virtualitatea ogînzii. La Emil Botta eul poetic este disociat, se împarte pe scenă într-o mulțime de travestiri, ilustrând cel de-al treilea moment al mitului narcisic, al autoextincției, printr-o ars moriendi în spațiul scenic.

Cartea Danei Sala, care este o carte de teorie literară cu incursiuni filosofice, cu elemente hermeneutice și de psihanaliză, este o una scrisă în manieră academică (fiind la bază o teză de doctorat) dar fără să fie academicizantă, cu o admirabilă priză la tematica propusă, care înlesnește cititorului prilejul de a se ogîndi, reflectiv și reflexiv, în propriul abis. Dacă privește în ogînda propriului alter-ego, Dana Sala va vedea umbra unui poet (nu știu dacă narcisic sau nu) deghezizat într-un aplicat teoretician literar.

Fecioara Maria – model desăvârșit de credință

„Iată slujitoarea Domnului, fie mie după cuvântul Tău!” (Lc 1, 38)

Bunavestire este un eveniment înscris în planul de mântuire total liber și tainic al înțelepciunii și bunătații lui Dumnezeu, un semn divin prin care s-au prefigurat zorii răscumpărării și împăcării omului cu Părintele și Tatăl său Creator.

Bunavestire este ziua în care Dumnezeu l-a trimis pe Arhanghelul Gabriel să-i vestească Mariei, o fecioară din Nazaretul Galileii, că ea a fost aleasă să devină Mama Fiului Său Isus. În acest moment al scurgerii timpului istoric se inaugurează „plinirea timpului” (Gal 4,4), adică împlinirea făgăduințelor și pregătirilor venirii lui Cristos-Mesia printre oameni, așa cum a fost orânduit în gândirea dumnezeiască din veșnicie.

Părintele îndurărilor a voit ca Întruparea Fiului Său să fie precedată de consimțământul celei predestinate să-i fie Mamă, pentru ca astfel „după cum o femeie a contribuit la venirea morții, tot o femeie să contribuie la dăruirea vieții”. Acest lucru este valabil într-un mod cu totul deosebit pentru Mama lui Isus care a revărsat asupra lumii „însăși viața ce reînnoiește toate și a fost înzestrată de Dumnezeu cu daruri vrednice de o asemenea menire”.

Pentru împlinirea înaltului deziderat al mântuirii, Preasfânta Fecioară Maria, „încă din primul moment al zămislirii ei, printr-un har și privilegiu unic al lui Dumnezeu Atotputernicul (...) a fost ferită de orice prihană a păcatului originar”. Prin urmare, după Sfinții Părinți ai Bisericii, Născătoarea de Dumnezeu a fost numită Preasfântă, fiind zămislită de la Spiritul Sfânt ca o făptură nouă „înzestrată cu strălucirea unei sfințenii unice. Fecioara din Nazaret, din porunca lui Dumnezeu, este salută de îngerul vestitor cu cuvintele: „Bucură-te, Marie, cea plină de har, Domnul este cu tine” (Lc 1,28-29). După vestea primită că-l va naște pe Fiul Celui Preaînalt”, fără să cunoască bărbat, cu puterea Spiritului Sfânt, Maria a răspuns „prin ascultarea credinței” (Rom 1,5): „Iată slujitoarea Domnului, fie mie după cuvântul tău” (Lc 1,38). Din acest moment

Maria, fiica lui Adam, reprezentantă a poporului ei și a întregii omeniri, consimțind la Cuvântul divin, a devenit Mama lui Isus și îmbrățișând din toată inima, fără a fi împiedicată de vreun păcat, voința mântuitoare a lui Dumnezeu, s-a oferit total pe sine ca slujitoare a Domnului, Persoanei lucrării Fiului în slujba lui Cristos și împreună cu El, prin harul Dumnezeului atotputernic. Tocmai în această lucrare constă misterul central din viața Fecioarei Maria – cel de a fi Născătoare de Dumnezeu.

Preasfânta Fecioară Maria „este într-adevăr Maica lui Dumnezeu, pentru că este Mama Fiului Veșnic, a lui Dumnezeu făcut om, care este însuși Dumnezeu”. Sfinții Părinți consideră pe drept cuvânt că Fecioara Maria nu a fost numai un instrument pasiv în mâna lui Dumnezeu, pentru că ea a cooperat la mântuirea omului, în libertatea credinței și a ascultării. Prin ascultare, spune Sf. Irineu, Fecioara Maria a devenit „cauză de mântuire pentru sine și pentru întreg neamul omenesc”.

Biserica vede în Fecioara Maria exemplul desăvârșit al credinței noastre, pentru că ea a fost o ființă reală și a parcurs, asemenea nouă, un drum, un pelerinaj al vieții și al credinței. A trăit, așa cum trăiesc toți oamenii, momente de bucurie, de durere și tristețe, înfăptuind din zi în zi ceea ce Elisabeta, verișoara ei, a pronunțat în binecuvântarea din timpul vizitei: „Fericită ești tu care ai crezut că se vor împlini cele spuse ție de Domnul” (Lc 1,45). Atunci când Dumnezeu o cheamă pe Fecioara Maria la minunata maternitate divină, ea renunță la toate proiectele personale de viață, rostind acel „da” din momentul Bunevestiri și pe care îl va confirma fără șovăire ori de câte ori va înfrunta încercările credinței.

Din acest motiv, „în gândirea conciliară, Maica Domnului a fost prezentată drept aceea care are cel mai înalt loc (între toți sfinții), dar, în același timp, este cea mai apropiată de natura noastră omenească”.

Fecioara Maria devine model de credință pentru creștini, întrucât Dumnezeu a modelat credința ei prin multe și grele încercări. Starea de suferință și umilință prin care a trecut, la puțin timp după primul „da”, după ce a primit vestea îngerului, apare atunci când își dă seama că Iosif, nu știe nimic despre cele petrecute. Este prima situație dramatică în care se află nu numai ea, ci implicit și logodnicul ei. Fiecare dintre cei doi își pun nouă neîncetat întrebarea: ce trebuie să fac? Credința, după cum se poate observa, nu suprimă incertitudinile, ci dimpotrivă. Tocmai în aceste frământări se ascunde sensul adânc al credinței. Nașterea lui Isus la Betleem este o altă încercare grea, în care Pruncul Isus vine pe lume în împrejurări în care lipsesc cu totul mijloacele

(continuare în pag. 10)

Rugăciuni pentru unitate la Tășnad

O mulțime de credincioși s-au adunat vineri, 23 ianuarie, la Tășnad, la Biserica Greco-Catolică „Nașterea Fecioarei Maria” pentru a celebra în cadrul octavei mondiale pentru unitatea creștinilor. Tema din acest an este un text din profetul Ezechiel: „Să fie una în mâna ta” (37,17), cu referire la dorința arzătoare de unitate pe care Dumnezeu o vrea pentru triburile despărțite ale lui Israel. Voința lui Dumnezeu este și unitatea creștinilor pentru care Isus s-a rugat fierbinte la Cina cea de Taină înaintea pătimirii.

Frați creștini din lumea-ntreaga/Tresăriți în cânt voios/Intonați un imn de slavă/Toți câți credeți în Cristos./Înfrățiți-vă popoare/De la Răsărit și-Apus/Și plecându-vă genunchii/Cânta-ți Regelui Isus.

Așa a debutat întâlnirea ecumenică tășnădeană, la care credincioșii, indiferent de confesiune, au înțeles că, în ciuda oricăror diferențe religioase, rugăciunea are o funcție esențială în viața oricărui creștin și că numai prin ea sufletele lor vor fi curățite în fața lui Dumnezeu. Ideea unității a fost foarte bine evidențiată de preotul protopop Alin Bolduț, gazda întâlnirii, care a spus că motto-ul ales pentru acest an este în scopul unirii bisericilor pentru că așa cum dezbinarea este opera celui rău, unirea aparține Spiritului Sfânt. Protopopul greco-catolic a citit alături de părintele ortodox Lucian Butcovan, de părintele romano-catolic Pek Sandor și de preotul reformat Pakular Iuliana din textele speciale alese pentru această ocazie și s-au rugat împreună cu credincioșii pentru pace și unitate, dându-și cu toții mâna și schimbând tradiționalul semn de pace.

Ei s-au întâlnit la Biserica Greco-Catolică din mila lui Dumnezeu, la acest popas spiritual prin care parohiile din oraș, animate de dorința de unitate se afla într-un moment binecuvântat de rugăciune sinceră unele lângă celelalte, la îndemnul lui Cristos. Cei prezenți au înțeles că unitatea creștinilor în rugăciune este piatra de capătă a iubirii creștinești. Dovadă sunt spusele Sfântului Apostol Pavel care se referea la ea ca fiind „condiția esențială a umanității”, cea care asigură omului apropierea de asemănarea lui Dumnezeu, lucrul cel mai minunat din orice religie.

„Să celebrăm, fraților, cu credința puternică Săptămâna de rugăciune pentru unitate, așa încât speranța noastră a tuturor să fie întărită ca acea Sărbătoare a sărbătorilor unității tuturor celor ce-L mărturisesc pe Isus Cristos, Unic Domn și Mântuitor, să nu fie departe. Să rugăm Treimea în Unime ca să ne facă părtași, dincolo de nevredecniile și păcatele noastre, de bucuria sincerei îmbrățișări frățești și a deplinei comuniuni”, scria Prea Fericirea Sa, Lucian, Mitropolitul Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, într-un mesaj special pentru săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor 2009.

Au fost citite, de asemenea, mesajele transmise

cu ocazia acestei săptămâni de rugăciune de Prea Fericirea Sa Daniel Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române precum și cel al Înalt Prea Sfinției Sale Ioan Robu, Arhiepiscopul Romano-Catolic.

Întâlnirea a fost animată de cântecele corului „Aripi de înger” al Bisericii Greco-Catolice, dirijat de d-na Dorina Balog, care a ales cântece adecvate momentului, toate având ca liant cel mai frumos sentiment uman, iubirea.

Cu aceasta ocazie au fost amplasate, ca în întreaga săptămână, o serie de fotografii, reunite în expoziția itinerantă „Tășnad-orașul toleranței”, care a surprins aspecte din bisericile orașului Tășnad. Fotografiiile au fost realizate cu sprijinul Asociației „Microregiunea Tășnad”, conduse de dr. Cătălin Balog și sponsorizate de Pensiunea Tora din Tășnad, acțiunea derulându-se în parteneriat cu Primăria Orașului Tășnad și Casa de Cultură Tășnad.

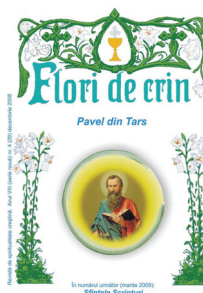
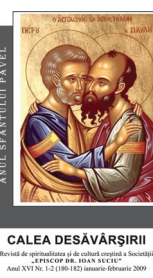
Participanții s-au despărțit, ca de la fiecare întâlnire asemănătoare, cu dorința ca astfel de evenimente, cum sunt și concertele anuale de colinde și de muzică sacra dedicată Preacuratei Fecioare Maria, desfășurate itinerant, în toate bisericile tășnădene, să se repete cât mai des, ca o dovadă că în Tășnad ecumenismul nu este doar o vorba goală.

„Trece lume-aceasta, trece-vor și secole/Cel ce iubește nu va trece nicicând”, a fost refrenul cu care s-a încheiat Octava mondială pentru unitatea creștinilor 2009, la Tășnad.

Alice Bolduț

Duminica Presei

În fiecare an a **treia Duminică a Postului Mare (22 martie 2009)** este dedicată presei creștine. În acest sens, tasul duminicii respective este centralizat la Episcopie, urmând ca acesta să fie folosit în vederea editării revistelor Eparhiei de Oradea. Tot în acest context precizăm că toți credincioșii noștri sunt rugați să acorde o mai mare atenție presei creștine, citirii și difuzării acesteia, chiar ajutorării ei, în măsura care se poate, pentru că ea, presa, face parte din actul de informare și cunoaștere necesară unui bun credincios.

Rugăciuni pentru Unitate

„Fiecare să caute ceea ce are în comun cu celălalt, indiferent de religia pe care o are”

Biserica Greco-Catolică „Sfântul Gheorghe” (situată în curtea Spitalului de Neurologie și Psihiatrie din Oradea) a organizat joi după-amiază, 22 ianuarie a.c., în cadrul „Săptămânii de rugăciune pentru unitate creștină”, o seară de rugăciune cu tema „Să fie una în mâna ta”, inspirată din Ez. 37, 17.

S-au rugat pentru iertare reciprocă, pentru conciliere și pentru unitate în iubire și unitate creștină tineri de la Biserica Greco-Catolică, Biserica Romano-Catolică, Biserica Reformată, Biserica Baptistă și de la Biserica Penticostală.

Cu toți au intrat în legătură cu Dumnezeu, pentru ca El să lucreze pentru progresul omenirii în unitate.

„Prin aceste rugăciuni nu s-a dorit ca toți să fie de aceeași religie, ci fiecare să caute ceea ce are în comun cu celălalt, indiferent de religia din care face parte. Rugăciunea este unicul mijloc și calea prin care credincioșii vor putea ajunge să fie una și să descopere adevărul”, ne-a spus parohul Bisericii „Sfântul Gheorghe”, Olimpiu Todorean.

Părintele Ioan Crăciun, parohul comunității gazdă, i-a sfătuit pe toți să rămână tari în credință și în speranță, să rămână fideli și să ducă o viață demnă de credința creștină. Părintele Ioan Crăciun a mai subliniat că rugăciunea din acest an a fost propusă de creștinii din Coreea.

Crina DOBOCAN
Jurnal Bihorean

„Pe urmele Sfântului Apostol Pavel”

Oradea- Viena-Padova-Roma-Assissi-Loreto-Padova -Oradea

Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea organizează un pelerinaj, la Roma, cu ocazia anului jubiliar dedicat Sfântului Pavel în perioada **16-24 mai 2009**, pentru obținerea **Indulgenței Plenare**.

PSS Virgil Bercea va însoți pelerinii pe tot parcursul pelerinajului.

Prețul estimativ este de **370 euro/persoană**.

Înscrierile se fac prin parohul comunității.

Cum se poate obține Indulgența Plenară

Pentru aceasta fiecare credincios trebuie:

Să facă o spovadă,

Să participe la o Sfântă Liturghie și să se împărtășească,

Să facă un pelerinaj la Roma la Biserica *San Giovanni in Laterano* (pentru cei care nu pot să plece în pelerinaj la Roma, pot să declare ca intenție și drumul până la biserică unde participă de obicei),

Să rostească rugăciunile: *Tatăl Nostru, Născătoare de Dumnezeu și Crezul* la intenția Sfântului Părinte.

Vizita pastorală a PSS Virgil Bercea în comunitățile greco-catolice românești din Italia

În perioada 12-18 ianuarie 2009 Prea Sfinția Sa Virgil Bercea s-a aflat într-o Vizită pastorală la aproape toate Parohiile greco-catolice din Italia, la Protopopiatele din Triveneto (Udine, San Dona di Piave, Veneția Mestre, Padova, Vicenza, Lonigo, Verona, Ostiglia, Bolzano) și Emilia-Romagna (Bologna, Imola, Forlì, Cesena, Rimini, Faenza, Ferrara, Macerata), întâlnind pe Episcopii italieni din respectivele dieceze romano-catolice, pe parohii români din respectivele Parohii și pe credincioșii veniți la Sfintele Liturghii arhieresti celebrate, la conferințele și la întâlnirile parohiale organizate cu acest prilej.

Prima etapă a avut loc la Udine, la Parohia „Învierea Domnului”, unde la ora 9.00, împreună cu părintele paroh drd. Ioan Mărginean-Cociș, Preasfințitul Părinte Virgil a fost primit de către Arhiepiscopul și Mitropolitul din Udine, mons. Pietro Brollo. Timp de o oră s-a vorbit despre situația actuală a Bisericii noastre, câteva aspecte ecumenice în urma noilor hotărâri luate de Sfântul Sinod al B.O.R. și situația locală a Parohiei greco-catolice „Învierea Domnului”, care rămâne în continuare la Biserica „San Cristoforo” - Udine Centru, momentan în restaurare generală. Arhiepiscopul Mons. Pietro Brollo, printre altele, a afirmat că este puțin cunoscută în Arhiepiscopia Sa istoria și situația Bisericii greco-catolice din România, iar în contextul italian ei trebuie să fie echidistanți față de noi și de ortodocși. Eu consider că deplina comuniune a B.R.U cu Biserica Romei este mai presus decât orice încercare și manifestare ecumenică, mai ales că această comuniune a fost recent sigilată cu episcopi, preoți și laici martiri.

A doua întâlnire a fost la Catedrala mitropolitană din Udine cu mons. Luciano Nobile, de care aparține și Biserica „San Cristoforo”, unde este găzduită parohia noastră. Preasfințitul Episcop Virgil a mulțumit tuturor pentru găzduire și i-a invitat să viziteze România, să vadă și să cunoască Biserica noastră și realitatea din Transilvania, mai ales închisorile comuniste, acum transformate în muzeu, unde și-au dăruit viața în suferințe cumplite martirii comunismului, dintre care în prima linie Episcopii greco-catolici, fără a exclude nici măcar unul dintre toți ceilalți de alte confesiuni și convingeri care au avut aceeași soartă. În după-amiaza zilei de luni, 12 ianuarie 2009, PSS Virgil Bercea și-a continuat vizita pastorală spre celelalte destinații. De la Veneția Mestre, Parohia San Rocco, a fost însoțit de către Părintele drd. Vasile Al. Barbolovici, Protopop pe zona ecleziastică Triveneto, la Milano, Crema și Alessandria.

La Milano, Preasfințitul Virgil s-a întâlnit cu mons. Manganini, Vicarul general, care și-a manifestat bucuria de a avea un preot greco-catolic român și promite sprijin comunității noastre pentru o slujire pasto-

rală cât mai rodnică și folositoare românilor din zona. La Crema, Episcopul a mulțumit directorului organizației “Banco alimentare”, mons. Mauro Inzoli, pentru ajutorul acordat Seminarului Teologic din Oradea. La sfârșit, Preasfințitul a vizitat parohia greco-catolică din Alessandria, Castellazzo Bormida, întâlnindu-l pe pr. paroh Ioan Hotico. Au urmat Forlì, Macerata, Rimini, Faenza, Imola și Bologna, încheind vizita pastorală la Ostiglia (Mantova), duminică, 18 ianuarie 2009, cu înaugurarea unei noi Parohii românești greco-catolice, la D.O.M.-ul din localitate.

PSS Virgil Bercea a ținut o conferință la Poggio Rusco (Mantova), în data de 17 ianuarie 2009, în sala Oratoriului parohial, la ora 20.30, cu tema “Biserica Română Unită între comunism și libertate”. A fost pre-

zent la deschiderea conferinței Mons. Roberto Busti, Episcopul de Mantova, care a mulțumit PSS Virgil Bercea pentru bogăția credinței Bisericii noastre pe care o transmite tuturor credincioșilor în vizita sa pastorală. Alături de Preasfințitul Virgil au fost prezenți Pr. Protopop Vasile Barbolovici, responsabil cu parohiile greco-catolice din Triveneto, Pr. Andrei Meseșan, Parohul comunității românești din Episcopia de Mantova și un număr mare de credincioși români și italieni. Conferința s-a încheiat cu mulțumirile aduse de către parohul din Poggio Rusco, don Tonino, care cunoaște foarte bine România având un proiect social la Sighetul Marmației, în cadrul Episcopiei din Maramureș.

Duminică, 18 ianuarie 2009, PSS Virgil Bercea a celebrat Sfânta Liturghie pentru frații italieni în ritul latin roman, la ora 10, în orașul Ostiglia, mărturisind credința Bisericii noastre și prezentând pe scurt istoria de prigoană, suferință și scoatere în afara legii, în vremurile comuniste, a Bisericii Române Unite cu Roma. Duminică la ora 17 a avut loc celebrarea Sfintei Liturghii în ritul bizantin împreună cu un sobor de preoți de la parohiile din Italia, alături de peste 300 de

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

credincioși români și italieni. Pentru noi, românii, prezența în mijlocul nostru a Preasfințitului Virgil a fost o mare bucurie, iar credincioșii italieni au rămas profund impresionați de bogăția liturgică a Liturghiei Sfântului Ioan Gură-de-Aur, la care au putut fi părtași deoarece s-a celebrat în limba italiană, numai cântările au fost în limba română. Mons. Bruno Ghiroldi, parohul din Ostiglia, a mulțumit PSS Virgil Bercea, asigurându-l și pe viitor de o bună primire la Ostiglia, ori de câte ori va avea posibilitatea să fie alături de credincioșii români ai Parohiei greco-catolice din zona respectivă.

Miercuri dimineața, 14 ianuarie 2009, PSS Virgil Bercea împreună cu pr. Marinel Mureșan, protopop pe zona Emilia-Romagna, și pr. David Mihai, parohul comunității din Forlì, s-au întâlnit cu S.E. Mons. Lino Pizzi, Episcopul Diecezei de Forlì, și cu Mons. Fabri Pietro, Vicar episcopal și responsabil cu pastorală diecezană. După-amiază, PSS Virgil Bercea, împreună cu pr. protopop Marinel Mureșan și pr. Costinaș Horea Augustin s-au întâlnit cu S.E. Mons. Claudio Giuliodori, Episcopul de Macerata, pentru analizarea situației comunității de la Racanati, la un an de la începutul serviciului religios fără desemnarea unui preot stabil. Încă nu s-a luat o decizie în acest sens. Pr. Horea face săptămânal peste 600 km pentru a celebra Sfânta Liturghie la Recanati.

Joi dimineața, 15 ianuarie 2009, PSS Virgil Ber-

cea s-a întâlnit cu Vicarul General al Diecezei de Rimini, Mons. Luigi Ricci și pr. Cristian Coste, parohul Comunității „Sf. Nicolae” din Rimini. După-amiază, PSS Virgil împreună cu Mons. Renzo Gradara, directorul Caritas Rimini și responsabil cu emigranții din Dieceza de Rimini, au ținut o conferință de presă unde s-a discutat despre situația românilor din Rimini și împrejurimi. Seara, PSS Virgil Bercea, împreună cu pr. protopop Marinel Mureșan s-a întâlnit cu un grup de italieni din Bergamo, prieteni ai Bisericii Greco-Catolice cu care a vorbit despre situația Bisericii noastre.

Vineri dimineața, 16 ianuarie a.c., PSS Virgil Bercea, însoțit de pr. protopop Marinel Mureșan și pr. Marian Liviu, s-a întâlnit cu S.E. Mons. Claudio Stagni, Episcopul Diecezei de Faenza. Pe lângă discuțiile purtate referitor la situația Bisericii noastre, a Bisericii Catolice din Faenza și la situația credincioșilor greco-catolici români din Faenza s-a vorbit și despre posibilitatea unui schimb de experiențe între cele două Biserici în deplină comuniune. PSS Virgil a readus în discuție propunerea de mai sus și la întâlnirile cu Vicarul general, cu responsabilul Misiunii catolice, cu directorului Caritasului și parohul bisericii Sf. Augustin.

S.E. mons. Tommaso Ghirelli, Episcopul de Imola, s-a întâlnit cu PSS Virgil Bercea în după-amiaza zilei de 16 ianuarie a.c., întâlnirea fiind urmată de o conferință cu tema „L'unita richiede un grande amore” - Unitatea pretinde o mare dragoste - la care au participat cei doi episcopi, preoți romano și greco-catolici, mulți credincioși români și italieni. Pr. Tiberiu Sârbu, preotul Parohiei „Adormirea Maicii Domnului” din Imola, la sfârșitul conferinței a mulțumit PSS Virgil pentru vizita pastorală, a prezentat situația Parohiei și a enoriașilor din Imola ca fiind una dintre cele mai mari parohii greco-catolice din Italia.

Vizita pastorală a PSS Virgil Bercea în protopopiatul Emilia-Romagna s-a încheiat sâmbătă, 17 ianuarie, cu o Sfântă Liturghie Arhierască la Parohia greco-catolică „Înălțarea Sfintei Cruci” din Bologna, paroh fiind pr. protopop Marinel Mureșan, în cadrul căreia a avut loc Taina Sfântului Botez administrată pruncului Matei, ultimul născut dintre cei patru copii ce alcătuiesc familia pr. Mureșan. La Sfânta Liturghie au participat preoții din protopopiatul Emilia-Romagna, reprezentantul Cardinalului Carlo Caffara, în persoana lui Mons. Romano Marsigli, care la rândul său a prezentat Preasfințitului Ep. Virgil Bercea un salut cordial din partea cardinalului, momentan în spital pentru analize medicale.

La încheierea Sfintei Taine a Botezului, pr. Marinel Mureșan a mulțumit PSS Virgil Bercea de grija părintească pe care o are față de parohiile greco-catolice din Italia prin vizitele sale anuale. Pr. Marinel, în numele preoților prezenți a transmis urările de bine

(continuare în pag. 18)

Octava de rugăciune ecumenică la Beiuș

A noua întâlnire ecumenică a creștinilor din Beiuș, în cadrul Octavei de rugăciune pentru unitatea creștinilor, din acest prim deceniu al mileniului trei, s-a săvârșit, în bună bucurie Dumnezeiască, duminică 25 ianuarie 2009, la Biserica Română Unită cu Roma, Greco – Catholică, Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan din Beiuș, prin străduința și sânguința Duhovnicească a preotului proto-pop Ioan Mada („străduință și sânguință duhovnicească” – iată o îmbietoare temă de meditație ce așteaptă să fie gândită și rostită).

Creștini beiușeni, frați întru Cristos, aparținând aproape tuturor confesiunilor, alături de clerul lor și de conducerea administrativă a municipiului, a trăit emoțional și creștinește, experimentând clipa de unitate, dorința de a împlini îndemnul din Ezechil 37,17 care ne spune „Să fie una în mâna ta”.

Slujba Liturgică, concelebrată de un sobor de preoți greco-catolici (Ioan Mada, Iosif Slobodnic, Boța Marius, Boța Mircea, Ioan Erdeli, Florin Selejan, Emil Ghiurco, Sălăjan Dumitru) și de preotul romano-catolic Ciobanu Ioan. Răspunsurile au fost date de Reuniunea corală „Ioan Bușiția”. A urmat alocuțiunile participanților la această activitate.

Pr. Romano-catolic Ciobanu, a început prin a face o incursiune în istoria poporului lui Israel, punctând proecirea lui Ezechil, pilduită prin cele două bucăți de lemn, care puse împreună, vor fi una, deslușind în această proecire, dimensiuni Mesianice, împlinite în persoana lui Isus Cristos. Unitatea creștinilor se poate înfăptui numai în jurul lui Isus Cristos, centrul istoriei Mântuirii. Unitatea creștinilor este idealul vieții creștine, subliniază în cuvântul său de învățătură preotul ortodox Ioan Pituț. Dumnezeu care se respectă pe sine și mai ales pe întreaga sa creație, în special pe om, oferă libertate acestuia, pentru a găsi calea și pentru a ajunge la unitate. Se poate atinge acest ideal al vieții creștine, prin credința în Isus Cristos.

Părintele reformat Ștefan Reman ne îndeamnă spre o conștientizare a pericolelor zilelor de astăzi, omul de

rând găsindu-se mereu la o intersecție în care se întretaie binele și răul, potecile pavate cu intenții bune, dar și cu iluzii deșarte. Resursele noastre omenești, obișnuite sunt incapabile, de multe ori, de a ne rezolva problemele. Să apelăm la ajutorul bunului Dumnezeu, pentru a fi capabili să ne explorăm diferențele, pentru a crește unii față de alții în rugăciune și har.

Pastorul cultului penticostal Ioan Puștan, artă că în anul 2009, este nevoie mai mult ca oricând de unitate, jertfă și seriozitate creștină. Și pastorul bisericii baptiste Boroș, vorbește despre necesitatea de a fi una în mâna lui Dumnezeu, arătând posibilitățile și urmările acestui demers creștin.

Părintele Ioan Mada încheie seria învățăturilor transmise de preoți, făcând un excurs concis asupra temei octavei de rugăciuni din acest an, subliniind că ordinea nouă stabilită de Isus Cristos este speranța ce va fi îndeplinită prin rugăciunea noastră vie, neconținută și unitară.

Din partea oficialităților municipiului Beiuș a vorbit domnul primar Adrian Domocoș, care a făcut un paralelism între necesitatea unității religioase și tot atât de necesară unitate a voinței politice, a diferitelor partide, față de nevoile comunitare. Acestea renunțând la orgoliile politice, scandaluri și acuze reciproce, luând ca model unitatea și practica ecumenică creștină, vor putea da dovadă de toleranță și unitate în înfăptuirea binelui pentru această țară.

Corul „Armonia” a Bisericii ortodoxe și Reuniunea corală „Ioan Bușiția” a Bisericii greco-catolice au susținut un plăcut program de muzică corală sacră. Cele două coruri împreună cu toți credincioșii prezenți au cântat cu multă și bună trăire emoțională „Frați creștini din lumea întreagă”. Agapa creștină cu care s-a încheiat activitatea a fost un bun prilej de dialog interconfesional personalizat, între credincioșii prezenți la această activitate, finalizată cu speranța nemuritoare exprimată în cântecul „Cu noi este Dumnezeu” cântat cu trăire sufletească intensă de cei aproape 200 de credincioși participanți.

Ioan DĂRĂBĂNEANU

Iuliu Maniu comemorat de localnici la Bădăcin

Localitatea Bădăcin a adunat, duminică 8 februarie, circa 150 de oameni care au participat la Liturgia și parastasul ridicat în memoria politicianului și omului Iuliu Maniu.

Anul acesta s-au împlinit 56 de ani de la moartea lui Maniu, printre cei prezenți la ceremonia religioasă și depunerea de coroane numărându-se vicepreședintele PNTCD Sălaj, Ioan Lupa, dr. Liviu Gârbea, președintele organizației locale a PNTCD Șimleu Silvaniei, Nicolae Pop și localnici din Bădăcin și Șimleu Silvaniei.

Ceremonia religioasă, susținută de parohul Bădăcinului, Cristian Borz, a constat într-o Liturghie, urmată de un parastas și luări de cuvânt. Astfel, părintele Borz le-a vorbit celor prezenți despre cartea „Istoria unui tribun” dedicată vieții lui Iuliu Maniu, scrisă de Corneliu Coposu în 1947, fără a mai apuca să fie difuzată, din cauza regimului comunist, și care acum se află expusă la mu-

zeu în București. În continuare, Liviu Gârbea a făcut referire la memoria lui Maniu și la faptul că au rămas puțini oameni care îi respectă credința și crezul pe care l-a avut acesta, după care cei prezenți s-au deplasat la

bustul lui Iuliu Maniu de pe Dealul Țarinii, unde au depus o coroană de flori, au cântat Imnul lui Maniu și au aprins lumânări la mormântul simbol.

Această comemorare a devenit o tradiție, fiind începută în urmă cu peste 20 de ani, în timpul regimului comunist, de un grup de tineri îndrăzneți, ulterior persecutați de securitate.

Maria BORZ

Biserica din Grădinari Negru a fost preluată

Duminică, 25 ianuarie, a fost o zi de mare sărbătoare pentru comunitatea greco-catolică din localitatea Grădinari Negru. După 61 de ani, Parohia Greco-Catolică și-a reintrat în drepturi, celebrând prima liturghie în biserica care a fost câștigată în instanță.

Cu toate că Parohia Greco-Catolică și-a exprimat disponibilitatea de a oferi găzduire liturgică comunității ortodoxe, Parohia Ortodoxă a refuzat acest lucru, procedând la evacuarea de bună voie a lăcașului de cult și a casei parohiale, preferând să-și amenajeze o capelă.

Vineri, 23 ianuarie, a fost încheiat procesul verbal de preluare a proprietăților, în prezența executorului judecătoresc. Astfel, Sfânta Liturghie de duminică a putut fi celebrată în condiții normale.

Sfânta Liturghie a fost celebrată de părintele protopop de Beiuș Mada Ioan. În cuvântul său, pr. Protopop Mada Ioan a precizat: "așa cum Mântuitorul a spus către Zaheu, astăzi vreau să intru în casa ta, putem spune și noi că astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia. Dacă bucuria lui Zaheu a fost deplină, și bucuria noastră poate fi deplină. Trebuie însă să știm să ne bucurăm frumos, să nu arătăm cu degetul către cei ce acum se consideră nedreptățiți."

Credincioșii participanți la această sfântă liturghie au fost extrem de încântați și mulțumiți că s-a celebrarea în biserica care le-a aparținut de drept.

Reprezentanții Episcopiei Române Unite cu

Instalarea noului paroh în persoana părintelui Cristian Pop, duminică, 8 februarie 2009

Roma, Greco-Catolică de Oradea depun eforturi pentru preluarea și a altor biserici preluate în anul 1948.

Biroul de presă

Ziua Persoanelor Consacrate sărbătorită la Oradea

În 2 februarie 2009, persoanele consacrate din Eparhia greco-catolică de Oradea s-au strâns în jurul Preasfințitului Virgil Bercea, la Mănăstirea Franciscană "Maica Domnului" din Oradea pentru a sărbători Ziua Mondială a Persoanelor Consacrate. Au participat un număr impresionant de credincioși care s-au unit în rugăciune pentru vocații la misiune și la viața consacrată. Au fost prezenți un număr aproximativ de 30 frați și surori din Congregații și Ordine religioase diferite care activează în Oradea, Zalău, Beiuș, Șinteu, frații basiliani din Șumal respectiv frații franciscani care păstoresc Mănăstirea Greco-Catolică "Maica Domnului".

În program, înainte de Sfânta Liturghie s-a intrat în procesiune cu lumânări aprinse ce au fost depuse înaintea icoanei lui Isus Milostiv, fiecare cerând lumina Domnului în suflet, a avut loc apoi o prezentare succintă a prezenței, istoricului și carismei fiecărei Congregații în parte. După prezentare, în genunchi, ne-am rugat cu Rugăciunea Papei Ioan Paul al II-lea pentru vocații la preoție, la misiune și la viața consacrată. În cadrul Sfintei Liturghii, după momentul consacrării a avut loc reînnoirea voturilor.

În cuvântul său, Preasfințitul Virgil, printre altele, a adresat îndemnul de a avea răbdare ca Domnul să

înfăptuiască lucrarea sa în noi, precum dreptul Simeon a așteptat, și nu în zadar, căci la o vârstă venerabilă ochii săi l-au văzut pe Domnul, au văzut mântuirea, lumina spre luminarea neamurilor și mărirea poporului Israel.

După Sfânta Liturghie, s-au sfințit lumânările pe care credincioșii le-au adus, cum se obișnuiește în această sărbătoare, iar surorile din Zalău au pregătit o scurtă prezentare, în diapozitive, a Enciclicii Papei Ioan Paul al II-lea despre Viața Consacrată. Sărbătoarea s-a încheiat într-un ton de armonie și fraternitate cu o agapă frățească, oferită pentru toate persoanele consacrate prezente la acest înălțător eveniment.

Pr. Mihai VĂTĂMĂNELU OFM Conv.

Hramul bisericii – serbat printr-o noapte de veghe

Sunt împrejurări, clipe de viață, pe care le trăiești cu o intensitate tăcută neevidentă, într-o combustie sufletească arzătoare atât de specială încât pentru evocare ori pentru memorie, cuvintele sunt și sărace și puține. Dar pentru că totuși trebuie rostite sau scrise, din cauza unor neînțelese impulsuri ale sinelui, ori din trebuința de comunicare, de transmitere a bunelor practici, se folosește stilul gazetăresc al relatării, mult prea sărac față de mărirea evenimentului.

Într-o asemenea situație suntem puși în momentul de față, prin încercarea apriorii neîndestulătoare, dar necesară, de a relata despre noaptea de veghe ce s-a săvârșit în pioșenie și credință jertfelnică în noaptea de 30-31 ianuarie 2009, la Biserica Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan din Beiuș.

Au participat în jur de 150 de pelerini sosiți din Moldova (Iași și Roman), Baia Mare, Sibiu, Arad, Zalău, Timișoara, Târgul Mureș, Cluj, Beiuș, Ștei, Prisaca, Șuncuiuș, Pocola.

Programul religios care a constat din vecernie,

Sfinte Liturghii greco-catolice și romano-catolice, rostirea rugăciunii Sfântului Rozariu, meditații, adorația Sfintei Euharistii, calea Crucii, paraclisul Maicii Domnului, Binecuvântare euharistică, prezentarea unui film documentar din Viața Sfântului Apostol Pavel, a fost condus de un sobor de preoți: Ioan Mada, Emil Ghiurco, Adrian Man, Marius Boța, Erdeli Ioan, Cristian Pop (din protopopiatul Beiuș) precum și preoții-însoțitori ai grupurilor de pelerini participante.

Pilduiți de nopțile de rugăciune și meditație a Mântuitorului nostru Isus Cristos, ne-am dăruit, în această noapte Sfântă, Fiului lui Dumnezeu Tatăl, înălțați în Spiritul Sfânt, pentru a trăi cucernicia, smerenia, frăția întru Cristos, solidaritatea creștină și catolică.

Și totul s-a petrecut împreună, tot timpul în aceeași clipă a lumii, din această noapte, cei care au participat pentru prima dată, ori cei care au participat a 49 a oară.

Împreună, turmă și păstori, aducând laudă și mulțumiri Bunului Dumnezeu.

I. D.

Seminar ACRO

În perioada 2-5 februarie 2009, s-a desfășurat la Centrul Spiritual Manresa din Cluj-Napoca, Seminarul cu tema: „Rolul Asistentului Spiritual în Acțiunea Catolică” organizat de Federația Acțiunea Catolică din România (ACRO).

Au participat peste șazeci de asistenți spirituali ai Acțiunii Catolice din diecezele și eparhiile unde aceasta este prezentă, echipele naționale ale ACRO, dar și invitați din țară și străinătate (Rep. Moldova și Bulgaria), seminarul fiind o ocazie de aprofundare a misiunii de asistent spiritual al Acțiunii Catolice și a colaborării cu laicii.

Programul Seminarului a început cu o Sfântă Liturghie de deschidere celebrată în rit bizantin în seara zilei de 2 februarie. În cea de-a doua zi, Pr. Felix Roca, asistent spiritual general al ACRO, a prezentat Acțiunea Catolică, iar Oana Tuduce, președinte al ACRO, a prezentat Acțiunea Catolică din România. După-amiaza zilei a fost dedicată proiectului formativ „Voi sunteți prietenii mei” lansat de ACRO în 2008 și atelierelor de lucru pornind de la documentele Apostolicam Actuositatem și Christifideles laici, coordonate de asistenții naționali ACRO.

Miercuri, 4 februarie 2009, Excelența Sa Mons. Domenico Sigalini, Episcop romano-catolic de Palestrina și Asistent ecleziastic al Forumului Internațional al Acțiunii Catolice, a susținut conferința cu titlul „Rolul asistentului spiritual în Acțiunea Catolică”.

În aceeași zi s-a desfășurat și masa rotundă cu tema „Misiunea Acțiunii Catolice în Biserica din România” la care au participat PS Virgil Bercea, Episcop greco-catolic de Oradea, responsabil cu laicii în Conferința Episcopilor Catolici din România, PS Florentin Crihălmeanu, Episcop Eparhial greco-catolic de Cluj-Gherla, PS Petru Gherghel, Episcop de Iași, PS Ioan Șiseștean, Episcop greco-catolic de Maramureș și PS Cornel Damian, Episcop auxiliar de București. Participanții la masa rotundă, moderată de Pr. Felix Roca - asistent spiritual general al Acțiunii Catolice din România, au încercat să răspundă întrebărilor: „Care sunt provocările pastorației de azi și care ar trebui să fie contribuția laicilor? Cât de importantă este formarea și cum ar trebui să fie considerată de către preoți și pe parcursul pregătirii pentru preoție? Ce anume așteptați de la Acțiunea Catolică?”

După-amiaza zilei a fost dedicată atelierelor de lucru. S-a discutat despre co-responsabilitate, despre modul în care preotul și laicul se relaționează în această dimensiune precum și despre oportunitățile de formare la nivel de parohie. Ziua s-a încheiat cu intervenția Mariei Grazia Tibaldi, secretara Forumului Internațional al Acțiunii Catolice, despre „Acțiunea Catolică - școală de sfințenie”.

Seminarul s-a încheiat joi, 5 februarie 2009, cu o sesiune despre perspectivele Acțiunii Catolice din România susținută de președintele ACRO, ateliere de lucru având ca temă „Decalogul Asistentului Spiritual în Acțiunea Catolică” și cu o Sfântă Liturghie de mulțumire, celebrată în rit bizantin.

www.actiuneacatolica.ro

Nicolae TĂUTU

Francisc Hubic – Liturghiile

(VII)

Episcopia Greco-Catolică de Oradea recunoaște și răsplătește „zelul neobosit, cu care talentul muzical primit de la Domnul l-a pus în slujba preamării. Lui cultivând cu cele mai frumoase rezultate muzica bisericească și dorind să-i răsplătim conștiințiozitatea cu care întotdeauna a stat gata la orice serviciu și jertfă ce i s-a cerut întru preamărirea Domnului, am aflat în Domnul de bine să-l numim Arhidiacon Onorar în 7 iunie 1928 și Canonic Onorariu în Capitolul Bisericii noastre catedrale” în 14 aprilie 1938.

Cea mai largă apreciere vine însă din partea credincioșilor și iubitorilor muzicii sale care au umplut până la refuz spațiul generos al catedralei. Nu numai clerului, care servea la altar, ci mai ales acestor simpli credincioși li se adresa atât de multe, atât de variate, atât de frumoase și inspirate Liturghii. Pe ei îi încântă și atrage la viața spirituală cu bagheta lui magică, îi apropie de Domnul contribuind la transformarea lor în mai buni credincioși, mai apropiați unii de alții, mai dornici să vină la catedrală. Perioada cât a funcționat ca preot, arhidiacon onorariu și canonic (1924-1940, 1945-1947) a fost cea mai rodnică, cea mai strălucitoare din existența Eparhiei noastre. Acum se vorbește cu mai mare respect de Eparhia noastră nu numai de un mecenat al unui compozitor inspirat, ci și ca un centru al muzicii sacre care caută, conștient, perseverent, competent un limbaj liturgic propriu Bisericii Greco-catolice, așa cum a urmărit și realizat compozitorul și dirijorul Francisc Hubic la Oradea. Meritul deosebit realizat prin Liturghiile lui este trecerea de la Liturghia resemnării bizantine cu forme anemice, amorțite, la Liturghia victoriei, a triumfului, a sentimentelor umane adresate Divinității pentru a-l ajuta să învingă nedreptatea, răul și asuprirea, și ca binele, dreptatea și adevărul să învingă. Anii care au urmat, 1939-1940, au stat sub tensiunea politicii de apărare a țării față de pretențiile teritoriale ale statelor revizioniste.

Ca bun patriot, a participat la marile demonstrații antirevizioniste din Oradea, cu corul catedralei sau cu corul teologilor, cu care a interpretat muzică patriotică.

Cedarea Transilvaniei de nord i-a produs o mare durere. A fost nevoit să se refugieze cu întreaga familie la Beiuș, mai apoi la Blaj, unde a continuat să predea cursul de Filosofie și Istorie a Bisericii între 1940-1944. A reactivat corul Iacob Mureșanu format din localnici și refugiați cu care a pregătit și prezentat concerte pe plan local. În 1943 cu ocazia comemorării lui Inocențiu Micu-Klein, în amintirea căruia a compus o odă, marele muzician George Enescu i-a înmănat premiul Blajului, spunându-i în semn de prețuire: „Premiul Blajului îți revine D-tale și încă fără concurs”. După refugiu, în 1945 revine la Oradea ca profesor la Academia Teologică, ca și dirijor al corului catedralei și ca director al Conservatorului Municipal. Toate îl solicită. Se îmbolnăvește iar solicitările îi slăbesc puterea de muncă. Un eveniment în viața eparhiei noastre îl constituie sosirea noului nunțiu apostolic la Oradea, Gerald Patrick O'Hara, episcop de Savannah, Georgia, SUA, în 3-4 mai 1947. A fost însoțit de episcopii Ioan Suci și Vasile Aftenie. La Oradea în catedrală a avut loc Liturghia pontificală, la care a participat un număr mare de credincioși, corul și orchestra catedralei. Maestrul Francisc Hubic a asistat, dar nu a dirijat corul, fiind bolnav. În momentul intrării în catedrală a cortegiului oficial, la orgă se căuta tonalitatea potrivită pentru „Pe arhierii”. Ezitarea a fost observată de pr. Hubic, care cu un gest energic s-a așezat la orgă și a dat tonul potrivit la care corul și orchestra au răspuns cu un forte ce a impresionat întreaga asistență. A urmat cursul normal al unei Liturghii solemne care a încântat pe toți cei prezenți.

A urmat o perioadă grea pentru pr. Hubic cauzată de trei intervenții chirurgicale care i-au afectat puterea de muncă, de creație, de interpretare. Ultima dată a dirijat corul și orchestra Catedralei la Liturghia arhierască din dimineața de 9 noiembrie 1947. La finalul ei i-a anunțat pe coriști și orchestranți că repetiția următoare va fi sâmbătă 15 noiembrie, la care sunt invitați toți, corul și orchestra. Se pregătea Liturghia și concertul de colinde. Din nefericire n-a mai avut loc pentru că pe neașteptate a trecut la cele veșnice în 14 noiembrie 1947. În 16 noiembrie a avut loc înmormântarea spre durerea familiei, a corului și orchestrei și a tuturor iubitorilor muzicii sale. A fost prohodit în catedrală de P.S.S. Valeriu Traian Frențiu cu canonicii, protopopii și preoții din Eparhie. Cortegiul funerar a parcurs drumul spre cimitir urmat de un mare număr de credincioși, de familia îndoliată, de membrii corului Hubic, de orchestră, de membrii corului teologilor și de cei ai corului Hilaria, care i-au adun un emoționant omagiu.

Sunt semnificative cuvintele episcopului Alexandru Rusu, rostite după un concert de muzică sacră la Oradea, adresate compozitorului: „Felic! din toată inima pe părințele Hubic și-i dau îmbrățișarea frățască, în semn de iubire și mulțumire pentru osteneala depusă, ca pe toți din această sală să ne ridice sufletele pe culmile eternității... Cu bogata-i activitate de dirijor și compozitor și cu concertele atât de înălțătoare, precum cel de astăzi, fratele Hubic contribuie din plin la creșterea continuă a prestigiului Bisericii noastre.”

Subliniind valoarea creației corale bisericești a lui Iacob Mureșanu – din Blaj, muzicologul, compozitorul și profesorul Zena Vancea în lucrarea sa „Muzica bisericească corală la români” (Timișoara 1944), aprecia: „La Mureșanu apare pentru prima dată în mod conștient tendința – continuată mai pe urmă de Francisc Hubic la Oradea – de a găsi un stil muzical caracteristic bisericii române de rit greco-catolic (unit).”

Cu tot efortul depus după 1900, muzica sacră a lui Francisc Hubic este puțin cunoscută. Ea a constituit gloria Eparhiei noastre în perioada interbelică. A fost prezentă și a dat strălucire marilor momente aniversare din 1927, 1928, dar mai ales între 1933-1935, când a fost afirmată cu putere atât în țară cât și în străinătate, și apreciată elogios de specialiști și credincioși. Fiind mai puțin cunoscută încă, se impune ca o datorie morală față de creatorul ei, care a pus-o în slujba Bisericii noastre, publicarea ei cât mai repede posibil pentru a fi mai bine cunoscută și apreciată de urmași: „Când opera sa va fi integral publicată și cunoscută lumii muzicale, Francisc Hubic își va câștiga un loc de frunte în arta componistică universală și națională.”¹

Cele mai calde mulțumiri și deplină recunoștință o datorăm PSS Virgil Bercea pentru ajutorul generos promis și realizat, fără care n-ar fi fost posibilă organizarea Festivalului comemorativ Francisc Hubic din noiembrie 2007, la 60 de ani de la trecerea în eternitate a compozitorului. Cu acest prilej a fost publicat în volum *Liturghia în Re Major* în condiții grafice de excepție, dar în puține exemplare. Fragmente importante din Liturghie au fost interpretate de corul și orchestra Conservatorului din Oradea, în catedrala iubită a compozitorului, pe care a servit-o în mod excepțional două decenii.

Adresez mulțumiri d-nei prof. Eugenia Seche, nepoata compozitorului, și soțului Florin, păstrătorii și moștenitori arhivei familiei Hubic, pentru permisiunea de a consulta prețioasa arhivă.

1. Smărăndescu Dan, Prof. Univ. Dr. la Conservatorul „C. Porumbescu” București, Contribuția lui Francisc Hubic în creația muzicală românească, în Volumul Francisc Hubic, Oradea, 1973, 33

Fecioara Maria...

(urmare din pag. 8)

de siguranță. După venirea magilor, când are loc persecuția declanșată de Irod, Sfânta Familie trebuie să fugă cu Pruncul în Egipt. Din nou apar incertitudini, pentru că Iosif nu se putea baza dinainte pe nici un sprijin omenesc venit din acest loc. Șirul încercărilor continuă cu pierderea lui Isus și regăsirea lui după trei zile în templul din Ierusalim. Din dialogul purtat, Iosif și Maria n-au înțeles întru totul ceea ce le-a spus Isus. Preasfânta Fecioară, spune Evanghelia, „a păstrat toate acestea în inima ei” (Lc 2,52). Cea mai grea încercare prin care a trecut Mama lui Isus a fost atunci când, stând lângă crucea pe care era pironit fiul ei avea să rostească de două ori „da”: „Așa să fie pentru noi, pentru El și pentru mine. Dacă fiul meu preaiubit trebuie să sufere și să fie torturat, așa să fie”. A consimțit, în calitate de mamă, această grozăvie, a fost cel mai mare sacrificiu. Acest „fiat” al Fecioarei Maria, spus la picioarele Sfintei Cruci, a îndreptățit-o să devină Mama Bisericii – mama noastră a tuturor. „Maternitatea spirituală a Fecioarei Maria își are izvorul tocmai în acest cel mai greu „da””.

Un credincios adevărat trăiește și își maturizează

credința prin încercări și incertitudini, prin sacrificiu și în iubire față de idealul lui Cristos. Fecioara Preasfântă este cel mai potrivit model de credință, atunci când suntem striviți de un eveniment oarecare și când avem senzația că am eșuat cu totul. Paradoxal este faptul că, în aceste momente, suntem triști, deși ar trebui să fim cei mai fericiți, pentru că atunci suntem, de fapt, mai aproape de aceea care ne este Mamă cerească și a cărei viață pământească a fost mult mai grea decât a noastră. Dumnezeu, însă, a iubit-o într-un mod special și cu totul singular. Cu toate acestea, în viața ei a fost atâta suferință. Fie ca, pe drumul care duce la mântuire, mâna noastră să fie ținută mereu de mâna Mariei, privirea ei să fie mereu asupra noastră, iar exemplul ei să ne însoțească până la capăt.

Maică generoasă, tu ești pricina bucuriei noastre, pentru că numai tu poți rodi în noi marea Prezență a lui Cristos și pentru aceasta îți cerem să ne faci părtași ai libertății și disponibilității tale, părtași ai întregii tale vieți (cfr. Luigi Giussani).

Vizita pastorală...

(urmare din pag. 13)

Sfântului Sinod, în mod particular Preafericirii Sale Arhiepiscop Major și Mitropolit Lucian Mureșan, tuturor Episcopilor și prin intermediul dâșilor întregii Bisericii Greco-Catolice din România, asigurând pe confracții noștri rămași acasă de rugăciunile și unitatea în credință din partea celor prezenți în Italia. PSS Virgil Bercea a binecuvântat pe toți credincioșii și preoții, invitându-i ca anul acesta dedicat Sf. Apostol Pavel să-i urmeze exemplul cercetând și formând parohii/comunități greco-catolice în toate orașele unde se află credincioșii Bisericii noastre, mărturisind cu dârzenie credința creștină într-o lume tot mai dezorientată și necreștină. Această caracteristică misionară a Bisericii se concretizează urmând porunca Mântuitorului: „Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura” (Mc. 16.15).

În această vizită pastorală, PSS Virgil Bercea a dorit să se informeze și despre dificultățile pe care le întâmpinăm noi preoții în viața pastorală de fiecare zi, cu o atenție deosebită la familia preotului, adică modul în care preotul trăiește această misiune în diasporă și efectele ei asupra raportului soț/soție/copii, mai ales că în mare parte situația este de așa natură încât preotul nu se poate întreține numai din ofertele enoriașilor, în general foarte mici sau inexistente, insuficiente chiar și pentru acoperirea cheltuielilor de la Parohie. S-a pus accent pe importanța carității: primirea, însoțirea, asistența inițială necesară și sprijinul spiritual acordat românului venit recent în Ita-

lia, acțiuni care izvorăsc din trăirea speranței și credinței noastre în “Cristos prezent în mijlocul nostru”, iar noi vrem să îi răspundem prompt și conștient “este și va fi”.

S-a subliniat rolul important pe care îl au Asociațiile românești sau româno-italienești pe zona în care fiecare își desfășoară activitățile: de la distribuirea alimentelor, căutarea locurilor de muncă, până la aspectul cultural reprezentat de Ansambluri de dansuri populare, cenecluri artistice, de poezie și literatură, toate acestea contribuind la arătarea unei imagini pozitive și frumoase a României, precum și colaborarea cu diferite Asociații de voluntariat. Iată pe cele mai importante: Asociația non-profit italo-română “Alba Julia Nord Est” din Triveneto, cu sediul la Udine; Asociația “Hora” Onlus-Forli/Cesena, cu Ansamblul de dansuri populare “Românașul”, Asociația română de voluntariat “Betania” din Imola.

Noi, preoții greco-catolici din Italia, aducem mulțumiri PSS Virgil Bercea pentru cuvintele de încurajare, pentru familiaritatea și dragostea ce ne-o poartă prin prezența Sa în mijlocul nostru, mulțumim Sfântului Sinod al B.R.U. care prin persoana Preasfințitului Virgil se îngrijește îndeaproape de greco-catolicii români din Italia. Asigurăm Sfântul Sinod și pe Preafericirea Sa Arhiepiscop Major Lucian Mureșan de loialitatea noastră față de Biserică, nu uităm de jertfa înaintașilor noștri și ne trudim să facem tot posibilul pentru a face cunoscută istoria Bisericii noastre poporului italian primitor și mai ales tuturor românilor prezenți în Italia.

Pr. Ioan Mărginean-COCIȘ

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2009

MARTIE

Intenția generală: Pentru ca rolul femeilor să fie mai apreciat și valorificat în fiecare națiune din lume.
Intenția misionară: Pentru ca episcopii, preoții, persoanele consacrate și credincioșii laici ai Bisericii Catolice din Republica Populară Chineză, în lumina scrisorii care le-a fost adresată de către papa Benedict al XVI-lea, să se implice în a fi semn și instrument de unitate, de comuniune și de pace.

Inaugurarea Centrului de Îngrijire la Domiciliu

La data de 11 februarie 2008, reprezentanții Asociației Caritas Eparhial au inaugurat Centrul de Îngrijire la Domiciliu, care a coincis cu Ziua Internațională a Bolnavului. Printre cei prezenți la eveniment s-a aflat și PSS Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea. La noul Centru se va asigura accesul cetățenilor județului la serviciile de îngrijire socio-medicală, ce reprezintă un complex de activități care se acordă în cadrul unui sistem social și medical integrat și au drept scop menținerea autonomiei persoanei, precum și prevenirea agravării situației de dependență. În același timp, se va urmări antrenarea responsabilității și participării comunităților locale în procesul de asistență, integrarea modelului de servicii implementat în sistemul public de asistență socială și medicală din România prin fundamentarea unei culturi empatică, centrate pe om, în sensul cel mai nobil al cuvântului, în cadrul serviciilor de îngrijire acordate, dar și consolidarea unei culturi empatică, de grijă față de aproapele nostru în societate.

Persoanele în cauză vor beneficia de servicii precum ajutor pentru igienă corporală, îmbrăcare și dezbrăcare, igienă, alimentare și hidratare, transfer și mobilizare, deplasare în interior, comunicare, dar și servicii de suport cum ar fi ajutor pentru prepararea hranei sau livrarea acesteia, efectuarea de cumpărături, activități de menaj, însoțirea în mijloacele de transport, facilitarea deplasării în exterior, companie, activități de administrare, gestionare și petrecere a timpului liber. Aici își vor desfășura activitatea asistenți medicali, infirmiere și asistenți sociali. Activitatea acestora necesi-

tă, pe de o parte, o informare mereu actualizată vizând posibili adresanți, iar pe de altă parte, un standard ridicat al calității serviciilor oferite de Centrul de Îngrijire la Domiciliu (C.I.D.). Centrul are deja o bază de date de 120 de posibili beneficiari, reprezentând toate categoriile de vârstă, persoane care au nevoie de îngrijire medicală sau de asistență socială. „Prin înființarea acestui Centru încercăm să rezolvăm problemele beneficiarilor serviciilor noastre, dar și ale celor care au nevoie de ajutor medical sau social. Toate serviciile vor fi oferite persoanelor la domiciliu de către personalul nostru”, ne-a declarat preotul Olimpiu Todorean, președintele ACEO. Cu toate că C.I.D. a fost inaugurat ieri, activitatea acestuia va începe în luna martie.

Claudia BONCHIȘ (www.crisana.ro)

PELERINAJ

în perioada 12 - 31 MAI din ORADEA se organizează pelerinaj la:

**PARIS – LOURDES – CASCIA – ROMA – FATIMA – MONTSERRAT – LISABONA –
SAN GIOVANI ROTONDO – ASISSI – PADOVA**

Numai 730 euro. Prețul include:

- transport cu autocar cu dotări după standardele europene;
- 13 cazări cu mic dejun, prânz, cină (conform programului detaliat).

Condiții de participare:

Disponibilitatea de a se supune la programul de pelerinaj.

Procedura de plată:

La înscriere se achită suma de **250 euro**, iar diferența în funcție de posibilități până la plecare (cel târziu 10 Mai). Informații suplimentare și înscrieri la: CLAUDIU BODA; Telefon: 0359/433 211 sau 0744/958 932; e-mail: claudiupelerinaje@yahoo.com

Grupul va fi însoțit de preot spiritual !!!

ASOCIAȚIA CARITAS EPARHIAL ORADEA

str. Episcop Mihai Pavel, 3; tel. 0359/418.212; fax. 0359/418.211; e-mail: caritaseparhial@yahoo.it

Continuăm împreună cu 2%

Fundația Casei Frențiu

Fiți generoși fără să pierdeți nimic!

Contribuiți la ridicarea Casei Frențiu direcționând 2% din impozitul pe venit!

DATE DE IDENTIFICARE

Denumire entitate non profit

Cod Fiscal

Cont bancar

**ASOCIAȚIA
CARITAS EPARHIAL ORADEA**

RO 17085486

**RO 23 BTRL 0050 1205 7261 69XX
BANCA TRANSILVANIA**

Fișele completate în 2 exemplare se depun la Administrația Financiară sau pot aduce la sediul asociației.
Le vom depune noi la Administrația Financiară.